

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ကျောင်းတော်ဝိနိစ္ဆယ ထင်မြင်ချက်

မဟာစည်ဆရာတော်ထံမှ (၃၀-၁၀-၇၂)

မော်လိုက်ခရိုင် ဖောင်းပြင်မြို့နယ်၊ စန္ဒားရွာ၊ ဇီးပင်ကျောင်းအခင်းဖြစ်ပွားမှုနှင့် စပ်၍ ဝိဟာရပဋိစ္စ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း အဆုံးအဖြတ်ဆိုင်ရာ၊ ဝိနိစ္ဆယ ဆရာတော်များ ထံသို့ တပည့်တော်၏ ထင်မြင်ချက်ကို တင်ပြလိုက်ပါသည်။
တင်ပြခြင်း၏အကြောင်းမှာ နောင်တော်ညီတော်များဖြစ်ကြသော ဆရာတော် အရှင်ဘုရားတို့၏ ဝိဟာရပဋိစ္စ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း အဆုံးအဖြတ်စာတမ်း စာအုပ်ငယ် ကလေးကို မည်သူကတင်ပို့လိုက်သည်ဟူ၍ကား မသိရ၊ ဘုရား တပည့်တော်ထံသို့ စာတိုက်ကလာပို့သဖြင့် တစ်လကျော်လောက်က ရခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်အခါက မအားလပ် သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တတ်သိတော်မူကြသော ဆရာတော်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ယထာဓမ္မဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သောကြောင့်လည်းကောင်း အနည်း ငယ်မျှသာ ကြည့်ရှု၍ ချထားခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ခုနှစ်ရက်လောက် ကမူ အားလပ် ချိန်ရသောကြောင့် ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို သေချာစွာ ကြည့်ရှုမိပါသည်။ ထိုသို့ ကြည့်ရှုမိ သောအခါ ဘုရားတပည့်တော်၏အမြင်အားဖြင့် ဝိနည်းတော်နှင့်မညီဘဲ ချွတ်ယွင်းနေ သော အချက်များကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့ ရပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကို အခြားဝိနည်းတတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကြည့်ရှုစေရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကလည်း ဘုရားတပည့်တော် ကဲ့သို့ပင် ထင်မြင်ယူဆကြမိပါသည်။

ထိုစာအုပ်၌ ဖော်ပြထားသော စုဒ္ဓိတကဖြစ်သူ ဦးဝိမလနှင့် ဦးစန္ဒိမာတို့ကိုမူ မိမိနှင့်တွေ့ဖူးသိဖူးကြောင်း ယခု ထက်တိုင် စဉ်းစား၍ မရသေးပါ။ သို့သော်လည်း “ဝိနည်းသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်ကြောင်း” အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြဆိုထား သောကြောင့် ဝိနည်းတော်နှင့်မညီဟု ထင်ရသောအချက်များကို သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် တို့ အား သတိပေးသည့်အနေဖြင့် တင်ပြသင့်သည်ဟု မိမိအလိုအလျောက် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ် လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထို အဆုံးအဖြတ်စာအုပ်၏ လာခဲ့ရာ မူလဘာဝဖြစ်၍ ပဓာန ဖြစ်သော ဝိနိစ္ဆယဆရာတော် အရှင်ဘုရားတို့အား ဦးတည်၍ အောက်ပါထင်မြင်ချက် များကို စေတနာကောင်းဖြင့် တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ထိုဝိနိစ္ဆယစာတမ်း၌ ပဋိညာဉ်နိဒါန်းကို ပြထားသည်မှာ အလွန်ပင်သင့်မြတ်၍ အားရဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာတမ်း၌ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ထိုနိဒါန်း တွင်ပြထားသော စာပိုဒ်နံပါတ် ၃-အရ “အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကို အကြွင်းမဲ့သက်ဝင်၍ မမေ့မလျော့ဘဲ အဆုံးအဖြတ်ကို ပြုအပ်၏” ဟူသော ပါရာဇိက ကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာနှင့် မညီညွတ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

ကင်္ခါဝိတရဏီ အဋ္ဌကထာမှယူ၍ ခိုးခြင်း၏အင်္ဂါငါးပါးကို ထုတ်ပြထားသည်မှာ လည်း အလွန်ပင်သင့်လျော်၍ ခိုင်ခံ့ လှပါပေသည်။ သို့သော် “ဆိုအပ်ခဲ့သော ၂၅-ပါး အပြားရှိသော ခိုးခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ခိုးခြင်းဟု ပဉ္စမအင်္ဂါ

အရ ထိုဝိနိစ္ဆယ၌ အပြည့်အစုံ စိစစ်ဖော်ပြခြင်းမရှိဘဲ လိုနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

တွေ့ရပုံမှာ ထိုဝိနိစ္ဆယ၌

(၁)သာဟတ္ထိက- ကိုယ်တိုင်ခိုးခြင်း၊

(၂)အာဏတ္ထိက- စေခိုင်း၍ခိုးခြင်း၊

(၃)ပသယှာဝဟာရ- အနိုင်အထက် လုယက်၍ခိုးခြင်း၊

(၄) သံဝိဓာဝ ဟာရ- တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ခိုးခြင်းဟူသော အာပတ်သင့်ကြောင်းဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဘုရားတပည့်တော်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကိုတင်ပြရပါလျှင် ကိုယ်တိုင်ခိုးသည် ဖြစ်စေ၊ စေခိုင်းသည်ဖြစ်စေ၊ လုယက်၍ခိုးသည်ဖြစ်စေ၊ တိုင်ပင်၍ဖြစ်စေ ခိုးအပ်သော ဘဏ္ဍာက ရွှေဆောင်နိုင်သော ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် ဌာနစာဝန- တည်ရာဌာနမှ ရွှေလျော စေခြင်းဖြင့်သာလျှင် ပါရာဇိကအာပတ်သင့်သည်။ တည်ရာမှ မရွှေစေဘဲ သုံးသပ် ကိုယ်တွယ်ရုံမျှဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာသင့်သည်။ ဖန္ဒာပန- လှုပ်စေရုံမျှသာဖြစ်လျှင် ထုလွှစဉ်းမျှဖြင့်သာ သင့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အကယ်၍ ခိုးအပ်သော ဘဏ္ဍာက မရွှေနိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းဖြစ်ပါမူ ခိုးသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပိုင်ရှင် ထိုနှစ်ဦးလုံးက ဓုရနိက္ခေပ- ဝန်ချခြင်းကိုပြုသောအခါမှသာလျှင် ပါရာဇိက အာပတ်သင့်သည်။ တစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ဝန်မချကောင်းလျှင် ပါရာဇိက အာပတ်သင့်ဖွယ်ရာမရှိသေးဟူ၍ လည်းကောင်း ထင်မြင်သဘောကျလျက်ရှိပါသည်။

ယခုအမှု၌ ခိုးအပ်သောဘဏ္ဍာသည် ကျောင်းတိုက်အာရာမ်ဖြစ်ကြောင်း ထို ဝိနိစ္ဆယစာအုပ် စာမျက်နှာ-၃ နှင့် ၁၀- တို့၌ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုဖော်ပြချက် အရ ခိုးအပ်သည်ဟု စွဲချက်တင်ထားသော ဘဏ္ဍာသည် မရွှေပြောင်းနိုင်ကောင်းသော ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဝိနည်းပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာများအရအားဖြင့် ဓုရနိက္ခေပ ဖြစ်မဖြစ်ကို စိစစ်ဖို့မှာ အရေးကြီးဆုံးအချက် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုဝိဟာရပဋိစ္စ အာပတ္တာဓိ ကရုဏ်း အဆုံးအဖြတ်စာတမ်း၌ လိုရင်းဖြစ်သော ဓုရနိက္ခေပအကြောင်းကို လုံးဝပြဆို ခြင်းမရှိဘဲ သာဟတ္ထိကစသော မပြဋ္ဌာန်းသော ခိုးခြင်းတို့ကိုသာ ဖော်ပြထားလေ သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာတမ်း၌ပြထားသော ပဋိညာဉ်နိပါတ် ၃-အရ “အဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွ ပါဠိအဋ္ဌကထာကို အကြွင်းမဲ့သက်ဝင်၍” ဟူသော စကားနှင့်လည်းကောင်း၊ “မမေ့မလျော့ ဆုံးဖြတ်ရမည်” ဟူသော စကားနှင့်လည်းကောင်း၊ ကင်္ခါရဝိတရဏီ အဋ္ဌကထာ၌ ယူ၍ပြသော ပဉ္စမအင်္ဂါနှင့်လည်းကောင်း၊ မညီမညွတ်မပြည့်စုံကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ထို့ပြင် အောက်ပါ ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပဒဘာဇနီ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့နှင့်လည်း မညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ဝိဟာရံ အဘိယုဉ္ဇ၊အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်ဿန သာမိကဿ ဝိမတိ ဥပ္ပါဒေတိအာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ၊ ဉာမိကော “န မယံ

ဘဝိဿတီ” တိဓရုံ နိက္ခိပတိ၊ အာပတ္တိပါရာဇိကဿ၊ ဓမ္မံ စရန္တော သာမိကံ ပရာဇေတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ ဓမ္မံ စရန္တော ပရာဇေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ (ပါရာဇိကပါဠိ နှာ-၆၁)

ထို့ပြင် အောက်ပါ ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပဒဘာဇနီ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့နှင့်လည်း မညီကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဧတ္ထ စ သာမိကဿ ဓုရနိက္ခေပဝသေနဝပရာဇိယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အနိက္ခိတ္တိ ဓုရော ဟိ အပရာဇိ တောဝ ဟောတိ။ (၎င်း အဋ္ဌကထာ နှာ - ၂၉၅)

ဆက်၍ ရှင်းပြဦးအံ့၊ ဤအရာ၌ ဥစ္စာရှင်၏ ဝန်ချခြင်း၏ အစွမ်းအား ဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ဓုရန္တေပမရှိလျှင် ရှုံးသည်မမည်၊ တရားဖြစ်၍ လူသော ရဟန်းမှာလည်း ပါရာဇိကအာပတ် မသင့်သေး ဟုသိစေ၏။ ထို့ပြင် အဋ္ဌကထာ၌ပင် ခိုးယူသောရဟန်းက “မပေးတော့ဘူး” ဟု ဝန်ချလိုက် သော်လည်း ပိုင်ရှင်က ဝန်မချသေးလျှင် ပါရာဇိကအာပတ် မသင့်သေးကြောင်း နှစ်ဦး စလုံးက ဝန်ချလိုက်သည့်အခါကျမှ ပါရာဇိက အာပတ်သင့်ကြောင်းများကိုလည်း အထင်အရှားပြဆိုထား၏။ ထို့ပြင် “စတုဒ္ဒိသာသံယိကကျောင်း” ဖြစ်ပါက အတင်း လူယူသော်လည်း အရပ်လေးမျက်နှာရှိ သံဃာအားလုံးက ဝန်ချခြင်း မဖြစ်နိုင်ကောင်း သောကြောင့် ခိုးယူမှုမမြောက်၍ ပါရာဇိကအာပတ် မသင့်ကြောင်းကိုလည်း ပြထား သေး၏။ ဤအဖွင့်ဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကိုလည်း လူယူရာ၌ ပိုင်ရှင်က “ဓုရနိက္ခေပ” ဝန်ချခြင်းကိုမပြုသေးလျှင် ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် မဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း သိရပေသည်။ ယခုဖြစ်ပွားသောအမှု၌ ဦးစန္ဒိမာ၏ထွက်ဆိုချက် မဟုတ်ပါဟူ၍လည်းကောင်း၊ မေးခွန်း (၉)၌ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်သည့် အနေနှင့် မဟုတ်ပါဟူ၍လည်းကောင်း၊ မေးခွန်း (၁၀)၌ တဝါတခြေ နေခြင်းမျှသာဖြစ်၍ ယခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလကုန်ထိ နေထိုင်ပြီးမှ ပြောင်းရွှေ့ပါမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဦးစန္ဒိမာ၏ဖြေဆိုချက်များကို တွေ့ရ၏။

ထိုဖြေဆိုချက်တို့တွင် မေးခွန်း(၁၁)၌ ဖြေဆိုချက်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ခိုးလိုသော ထေယျစိတ်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု စွဲဆိုရန်ပင် မပေါ်လှပါ။ သို့သော် ထိုစွဲဆိုချက် အတိုင်း ဟုတ်မှန်စေကာမူ ထိုဖြေဆိုချက်သုံးခုကို ထောက်ဆဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် ထို ဇီးပင်သာကျောင်းကို ပိုင်သိမ်းယူကာ ဝန်ချထားခြင်းမရှိကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်နေ ပါသည်။

ပိုင်ရှင်ဆိုသူ ဦးပညာဝံသဘက်ကကြည့်လျှင်လည်း နောက်ဆုံးအချိန်ထိ သူပိုင်သည့်ကျောင်းဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်းပြောဆိုလျက် တရားဆုံးဖြတ်ပေးရန် အကြိမ်ကြိမ် တောင်းပန်လျှောက်ထားသည်များကို တွေ့ရသောကြောင့် မိမိပိုင်အဖြစ်မှ ဝန်မချသေးကြောင်း အလွန်ပင်ထင်ရှားနေပါသည်။ “ငါမှ ရပါတော့မလား”ဟု ယုံမှား ဟန်လက္ခဏာကိုပင် မတွေ့ရပါ။

ဤသို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံးက “ဓုရနိက္ခေပ-ဝန်ချခြင်း” မချပါက ဦးဝိမလနှင့် ဦးစန္ဒိမာတို့အား ပါရာဇိကအာပတ်ဖြ

င့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ဒုတိယ ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပဒဘာဇနိပါဠိ စသည်တို့နှင့်မညီ” ဟု ဘုရားတပည့်တော် အနေဖြင့် ထင်မြင်ယူဆပါကြောင်း သက်ဆိုင်ရာအရှင်တို့အား သမ္မာဆန္ဒဖြင့် တင်ပြ လိုက်ပါ သည်။

အကယ်၍ ကျောင်းကို ခိုးယူလုယက်မှု၌ ဓုရနိက္ခေပ မရှိလည်း ပါရာဇိက အာပတ်သင့်နိုင်သည်ဟု ဆိုလိုပါမူ မည်သ ည့် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာအရ မည်သည့်အချိန် အခါ၌ ထိုအာပတ်သင့်သည်ကို တိတိကျကျဖော်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်သင့် ပါသည်။ ထိုသို့သော ခိုင်လုံပြတ်သားသည့် အဆုံးအဖြတ်နှင့် သာဓကပါဠိကို ထိုဝိဟာရပဋိစ္စ အာပတ္တာ ဓိကရုဏ်း အဆုံးအဖြတ်စာတမ်း၌ မတွေ့ရပါ။ ထိုစာတမ်း စာမျက်နှာ ၁၁-၁၂ ၌ ထုတ်ပြထားသော ပါတိမောက်သိက္ခာပုဒ်မျှဖြ င့် တိကျသောအဆုံးအဖြတ်ကိုပြရန် မလုံလောက်သေးပါ။ ထို သိက္ခာပုဒ်၏အဖွင့် ပဒဘာဇနိ ပါဠိ၊ ဝိနိတဝတ္ထုပါဠိန င့် သက်ဆိုင်ရာ အဋ္ဌကထာဋီကာတို့ကိုပါ ထုတ်ပြမှသာလျှင် ပြတ်သားခိုင်လုံသော အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်နိုင်သည်ကို ဝိန ယကောဝိဒပညာရှင်တို့ အသိပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယထာဓမ္မ ယထာဝိနယ တိကျမှန်ကန်အောင် သတိပြုတော်မူနိုင်ကြပါစေ။

အရှင်သောဘန
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မဟာစည်ဆရာတော်
သာသနာ့ရိပ်သာ၊ ရန်ကုန်။

ဤမိတ္တူကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များထံသို့ သိသာရန် ပေးပို့ပါသည်။ ၁။ ဦးပညာဝံသ၊ စန္ဒားကျောင်း၊ ဖောင်းပြင် မြို့နယ်၊ မော်လိုက်ခရိုင်။ ၂။ ဆရာတော် ဦးဝိမလ၊ သရောင်းကျောင်း၊ ဖောင်းပြင်မြို့နယ်၊ မော်လိုက်ခရိုင် ၃။ ဦးစန္ဒိ မာ၊ သရောင်းကျောင်း၊ ဖောင်းပြင်မြို့နယ်၊ မော်လိုက်ခရိုင်။ ၄။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေး အစိုးရခရိုင် သာသနာရေး အရာရှိရုံး၊

မော်လိုက်မြို့။ ၅။ န-လ-က ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဖောင်းပြင်မြို့၊ မော်လိုက်ခရိုင်။

၁၃၃၄-ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၇-ရက်
၁၉၇၃-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉-ရက်

၁၃၃၄-ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၃-ရက်၊ ၁၉၇၃-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၅-ရက် ည ၆-နာရီ ကျော်အချိန်တွင် ဦးဝိသုဒ္ဓ၊ ပါတိ ယူနစ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ နုလကဥက္ကဋ္ဌ စသောသူများ တောင်ဖီလာကျောင်းတိုက်သို့လာ၍ ပါတိယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌက မြို့ရောနယ်ပါ ကွဲပြားနေမှုကို ဘယ်လိုနည်းနှင့် ညီညွတ်ရေး ပြုလုပ်ရမည်ကို အမိန့်ရှိရန် လျှောက်ထားပါသည်။

၎င်းလျှောက်ထားချက်အရ ဝိနိစ္ဆယဆရာတော်များကို ပင့်ဆောင်စည်းဝေး၍ ညီညွတ်သောအားဖြင့် ဝိနိစ္ဆယ ဆရာတော်များနှင့် ရှစ်ဂိုဏ်းသံဃာတော်များ အားလုံးက ဦးစနိမာအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် “တိဏ ဝတ္ထာရက သမထ”ဖြင့် မြို့နယ်လူထု ၏ညီညွတ်ရေးကို ရှေးရှု၍ ငြိမ်းအေးသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ကြေငြာလိုက်သည်။

ဝိနိစ္ဆယ ဆရာတော်များ

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ပေးစာဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းအေးသွား အောင် ရွက်ဆောင်မှုမှာ ၄-လမျှ ခြားသည်။ ဤ အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းအေးသွားခြင်းမှာ ဆရာတော်ဘုရား ကြီး၏ ပေးစာက အထောက်အပံ့ များစွာ ရရှိသွားကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

ညောင်ကန်အရှင်ဣန္ဒြေက